

Številka: 3545-0001/2024-806

Datum: november 2024

KAKOVOST ZRAKA V MESTNI OBČINI VELENJE, OBČINI ŠOŠTANJ, OBČINI ŠMARTNO OB PAKI

POROČILO O REZULTATIH MERITEV ONESNAŽEVAL V ZRAKU IN OBVEŠČANJU JAVNOSTI v mesecu OKTOBRU 2024

Vir: Geodetska uprava RS, Pregledna karta Slovenije

Pripravila:
mag. Alenka PIVKO,
univ. dipl. inž. arh.
višja svetovalka I

Sonja GLAŽER,
vodja SOU SAŠA regije

Dostavljeno:

- **g. Peter DERMOL**, župan Mestne občine Velenje
- **g. Boris GOLIČNIK**, župan Občine Šoštanj
- **g. Janko KOPUŠAR**, župan Občine Šmartno ob Paki
- **mag. Iztok MORI**, direktor uprave Mestne občine Velenje
- **g. Drago KOREN**, direktor uprave Občine Šoštanj
- **ga. Mojca Ževart**, direktorica uprave Občine Šmartno ob Paki
- vodje uradov MO Velenje
- arhiv

PREGLED VSEBINE:

- 1. UVOD z IZVLEČKOM REZULTATOV MERITEV**
- 2. TEMPERATURA ZRAKA v mesecu OKTOBRU 2024**
- 3. ŽVEPLOV DIOKSID (SO₂) v mesecu OKTOBRU**
- 4. OZON (O₃) v mesecu OKTOBRU**
- 5. DELCI PM₁₀ in PM_{2,5} v mesecu OKTOBRU**
- 6. DUŠIKOV DIOKSID (NO₂) v mesecu OKTOBRU**
- 7. OBVEŠČANJE JAVNOSTI v mesecu OKTOBRU**
- 8. SPREMLJAJOČE AKTIVNOSTI v mesecu OKTOBRU**
- 9. USPEŠNOST MERITEV v mesecu OKTOBRU**
- 10. PRILOGA:**

Podatki o kakovosti zraka Agencije RS za okolje – podatki o povprečnih dnevni koncentracijah delcev PM₁₀ v Velenju in na merilnih mestih v Sloveniji v SEPTEMBRU (podatki ARSO za mesec oktober 2024 še niso objavljeni in bodo dodani poročilu za november)

1. UVOD:

Spremljanje stanja kvalitete zraka je pomembno z vidika zagotavljanja ustrezne kakovosti življenja ljudi in okolja. DIREKTIVA 2008/50/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo navaja, da **morajo biti najnovjši podatki o koncentracijah onesnaževal v zunanjem zraku javnosti redno dostopni in posodobljeni** vsaj vsak dan, če je mogoče, pa vsako uro. Javnosti morajo biti pravočasno zagotovljene tudi informacije o preseganih alarmnih ali opozorilnih vrednosti.

V Mestni občini Velenje, Občini Šoštanj in Občini Šmartno ob Paki smo v letu 2010 sprejeli »**Odlok o informacijskem sistemu za področje varstva zraka na območju Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki**« (Uradni vestnik MO Velenje, št. 6/2010 in 10/2010, Uradni list Občine Šoštanj št. 4/2010), v katerem je upoštevana tako navedena Direktiva kot Zakon o varstvu okolja RS.

Pričujoče poročilo je pripravljeno sklano z **10. členom Odloka** in obsega rezultate meritev koncentracij snovi v zraku v časovnem obdobju od **1. 10. do 31. 10. 2024** na devetih merilnih lokacijah obratovalnega monitoringa kakovosti zraka Termoelektrarne Šoštanj:

- Šoštanj
- Topolšica
- Zavodnje
- Graška gora
- Velenje
- Veliki vrh-Lokovica
- Škale
- Pesje
- mobilna postaja v Šoštanju na Aškerčevi cesti

IZVLEČEK REZULTATOV MERITEV V OKTOBRU 2024:

Na merilnih mestih je bilo zbranih več kot 90% podatkov:

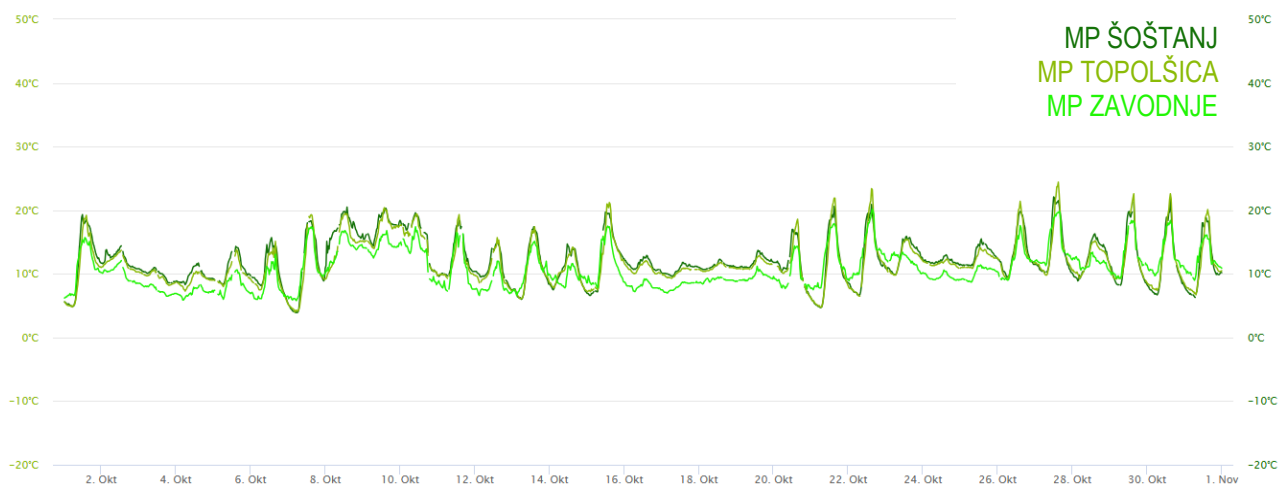
- koncentracije žveplovega dioksida (SO₂) **niso presegle mejne** vrednosti v obdobju meritev **na nobenem** od devetih merilnih mest, **alarmna vrednost ni bila presežena**;
- koncentracije ozona (O₃) **niso presegle opozorilne** vrednosti v obdobju meritev na nobenem od treh merilnih mest, **alarmna vrednost ni bila presežena**, **ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi ni bila presežena** na nobenem od treh merilnih mest;
- koncentracije dušikovega dioksida (NO₂) **niso presegle** mejne vrednosti v obdobju meritev na nobenem od štirih merilnih mest;
- koncentracije prašnih delcev (PM₁₀) **niso presegle** mejne vrednosti v obdobju meritev na nobenem od štirih merilnih mest (za vsa merilna mesta so predstavljeni tudi rezultati meritev delcev PM_{2,5});
- na merilnem mestu ARSO v Velenju v **septembru** mejna dnevna vrednost prašnih delcev (PM₁₀) **ni bila presežena**; podatki ARSO za mesec *oktober* še niso objavljeni in bodo priloženi k mesečnemu poročilu za *november*.

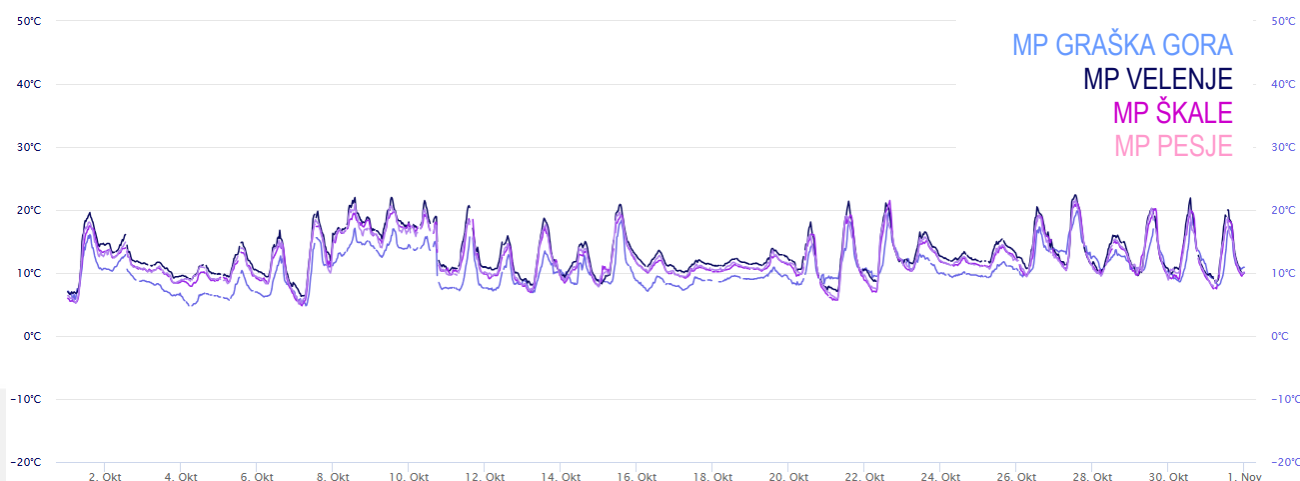
2. TEMPERATURA ZRAKA od 1. 10. do 31. 10. 2024

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH POL-URNIH VREDNOSTI

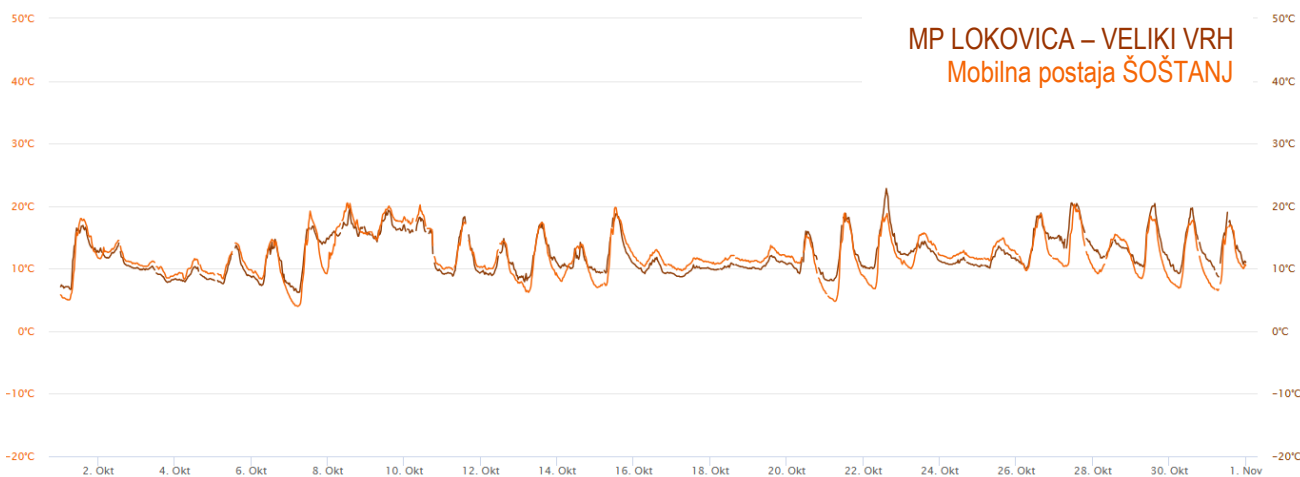
1-mes por temp. zraka: Šoštanj – Topolšica – Zavodnje – pol-urne vrednosti – 1

1-mes por temp. zraka: Graška gora – Velenje – Škale – Pesje – pol-urne vrednosti – 1

1-mes por temp. zraka: Lokovica–Veliki vrh – mobilna Šoštanj – pol-urne vrednosti – 1

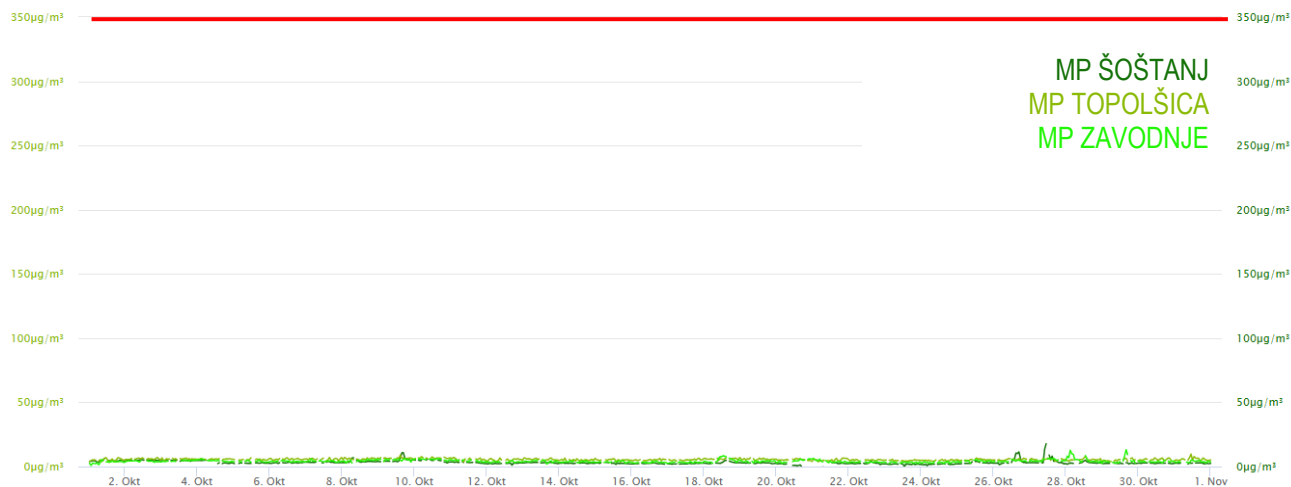

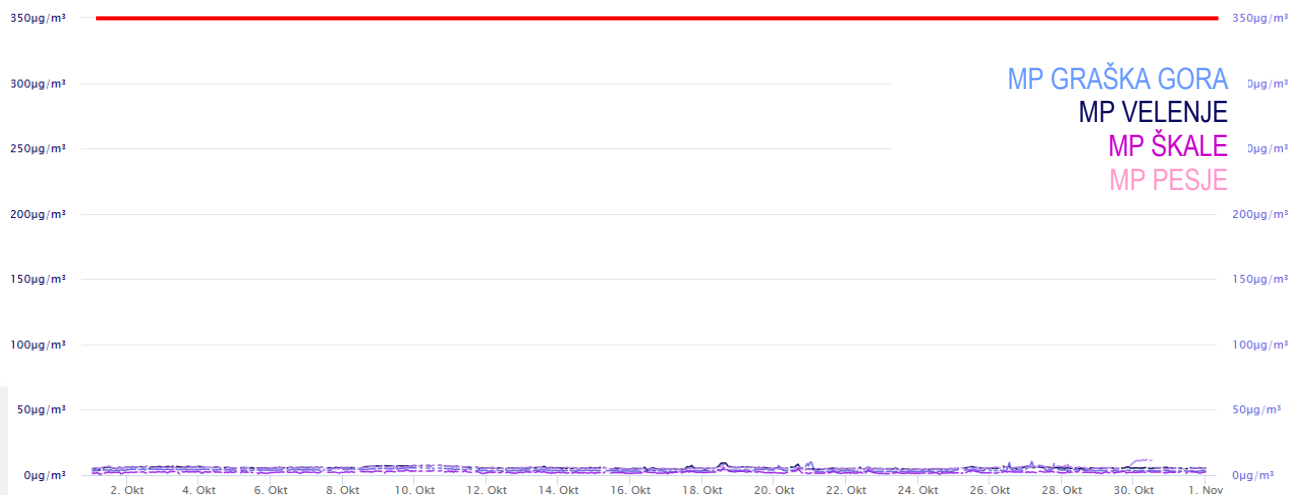
3. Koncentracija ŽVEPLOVEGA DIOKSIDA (SO₂) od 1. 10. do 31. 10. 2024

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

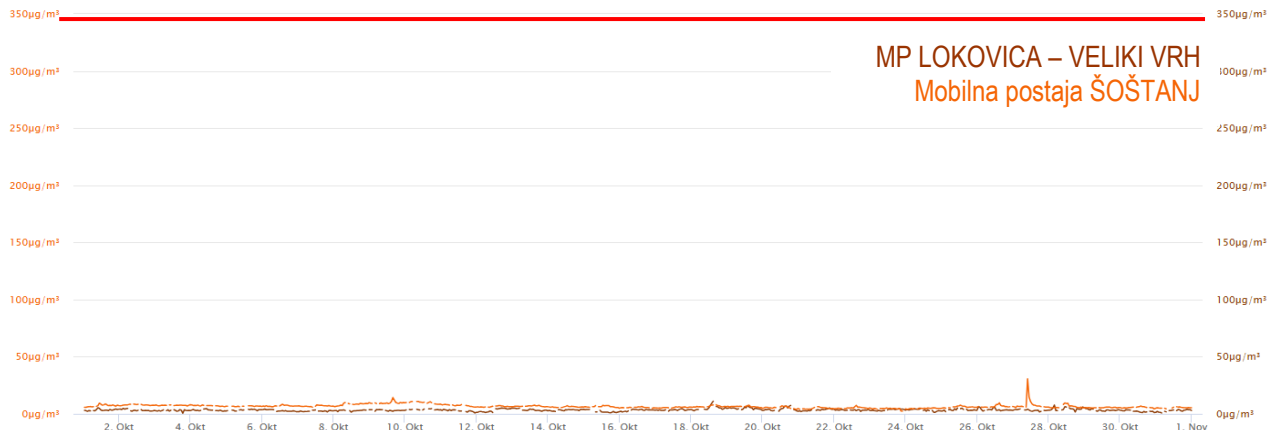
2-mes por SO₂: Šoštanj – Topolšica – Zavodnje – urne vrednosti – 1

2-mes por SO₂: Graška gora – Velenje – Škale – Pesje – urne vrednosti – 1

2-mes por SO₂: Lokovica–Veliki vrh – mobilna Šoštanj – urne vrednosti – 1

Mejna urna koncentracija 350 mikro-g SO₂/m³
ne sme biti presežena več kot 24-krat v koledarskem letu.

MAKSIMALNE URNE KOCENTRACIJE SO₂
na posameznih merilnih postajah EIS v mesecu OKTOBRU 2024:

	Najvišja izmerjena urna vrednost SO₂ v mikro-g /m ³ zraka
MP Šoštanj	18
MP Topolšica	10
MP Zavodnje	13
MP Graška gora	11
MP Velenje	9
MP Lokovica-Veliki vrh	11
MP Škale	6
MP Pesje	12
MP mobilna - Šoštanj	31

PRESEGANJA predpisanih vrednosti za SO₂
po »Uredbi o kakovosti zunanjega zraka« (Uradni list RS, št. 9/2011)
v OKTOBRU

URNA MEJNA VREDNOST 350 mikro-g SO₂/m³ zraka
na merilnih mestih **ni bila presežena.**

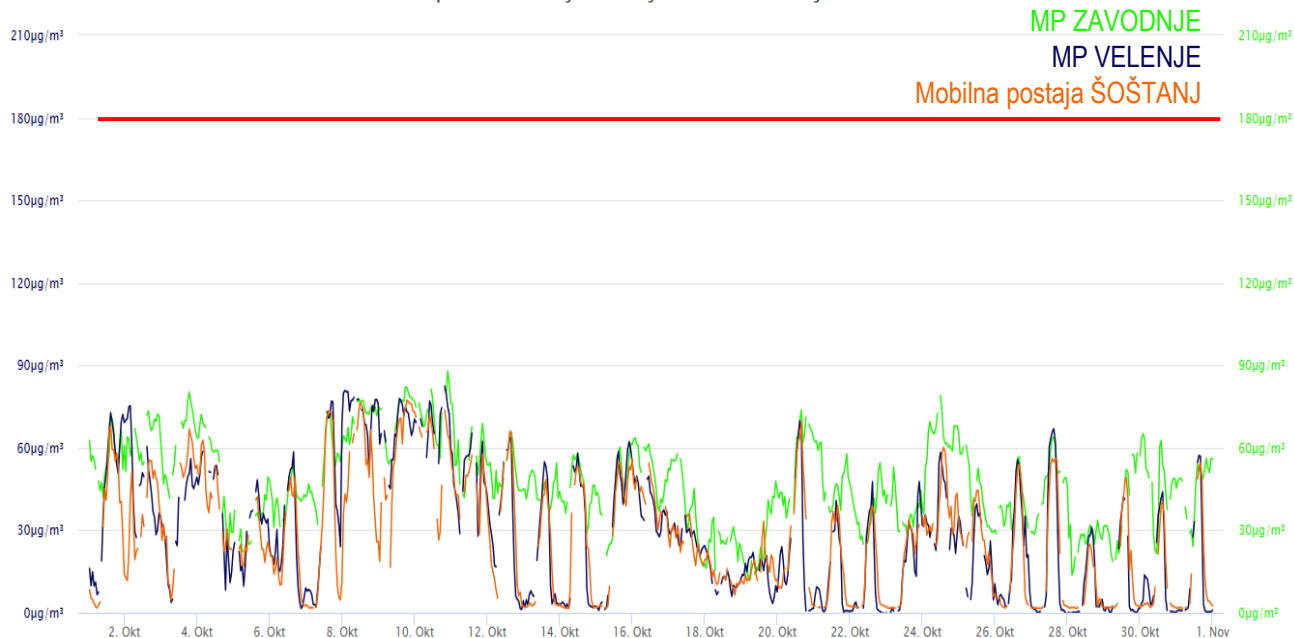
<i>merilna postaja</i>	<i>čas preseganja</i>	<i>koncentracija</i> v mikro-g /m ³ zraka
/	/	

DNEVNA MEJNA VREDNOST 125 mikro-g SO₂/m³
na merilnih mestih **ni bila presežena.**

ALARMNA VREDNOST 500 mikro-g SO₂/m³ v treh zaporednih urah
na merilnih mestih **ni bila presežena.**

4. Koncentracija OZONA (O₃) od 1. 10. do 31. 10. 2024 GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

3-mes por O₃: Zavodnje – Velenje – mobilna Šoštanj – urne vrednosti – 1

MAKSIMALNE URNE KOCENTRACIJE O₃ na posameznih merilnih postajah EIS v mesecu OKTOBRU 2024:

	Najvišja izmerjena urna vrednost O ₃ v mikro-g /m ³ zraka
MP Zavodnje	88
MP Velenje	82
MP mobilna - Šoštanj	77

PRESEGANJA predpisanih vrednosti za O₃ po »Uredbi o kakovosti zunanjega zraka« (Uradni list RS, št. 9/2011) v OKTOBRU

**OPOZORILNA VREDNOST 180 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure
na merilnih mestih *ni bila presežena.***

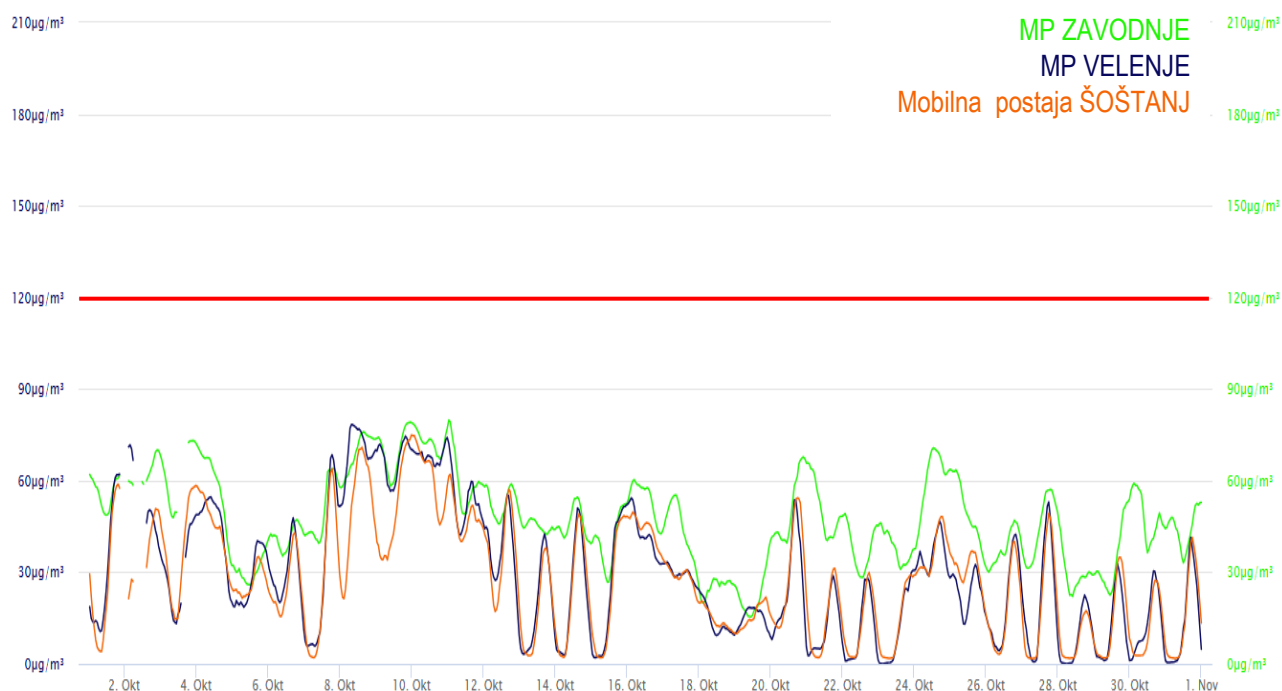
merilna postaja in datum	čas preseganja	maksimalna koncentracija v mikro-g /m ³ zraka
/	/	/

**ALARMNA VREDNOST 240 mikro-g O₃/m³ v trajanju 1 ure
na merilnih mestih *ni bila presežena.***

GRAFIČNI PRIKAZ DRSEČIH OSEM-URNIH SREDNJIH VREDNOSTI za OZON (O₃)

4-mes por O₃: Zavodnje – Velenje – mobilna Šoštanj – 8-urne vrednosti – 1

Ciljna vrednost za varovanje zdravja ljudi 120 mikro-g O₃/m³ kot največja dnevna 8-urna srednja vrednost ne sme biti presežena več kot 25 dni v koledarskem letu triletnega povprečja.

PRESEGANJA CILJNE VREDNOSTI za varovanje zdravja ljudi za O₃
v OKTOBRU (»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS št. 9/2011)

CILJNA VREDNOST 120 mikro-g O₃/m³ kot največja dnevna osemurna srednja vrednost na merilnih mestih *ni bila presežena.*

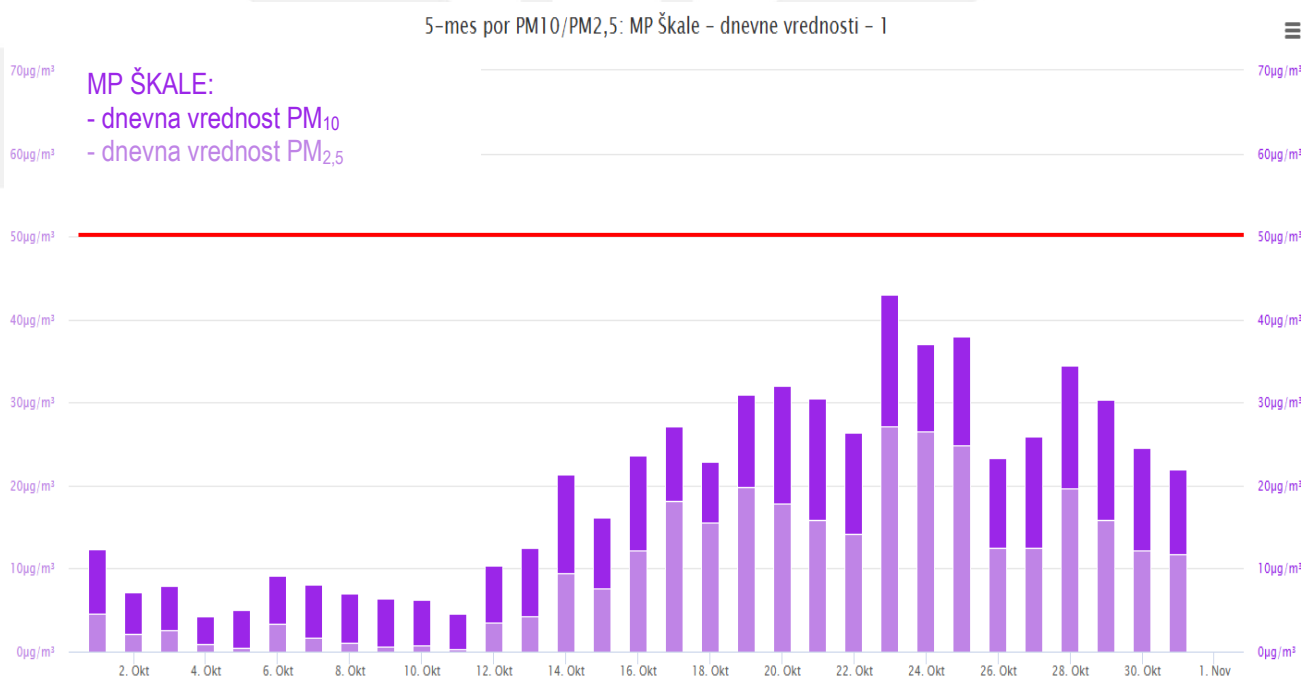
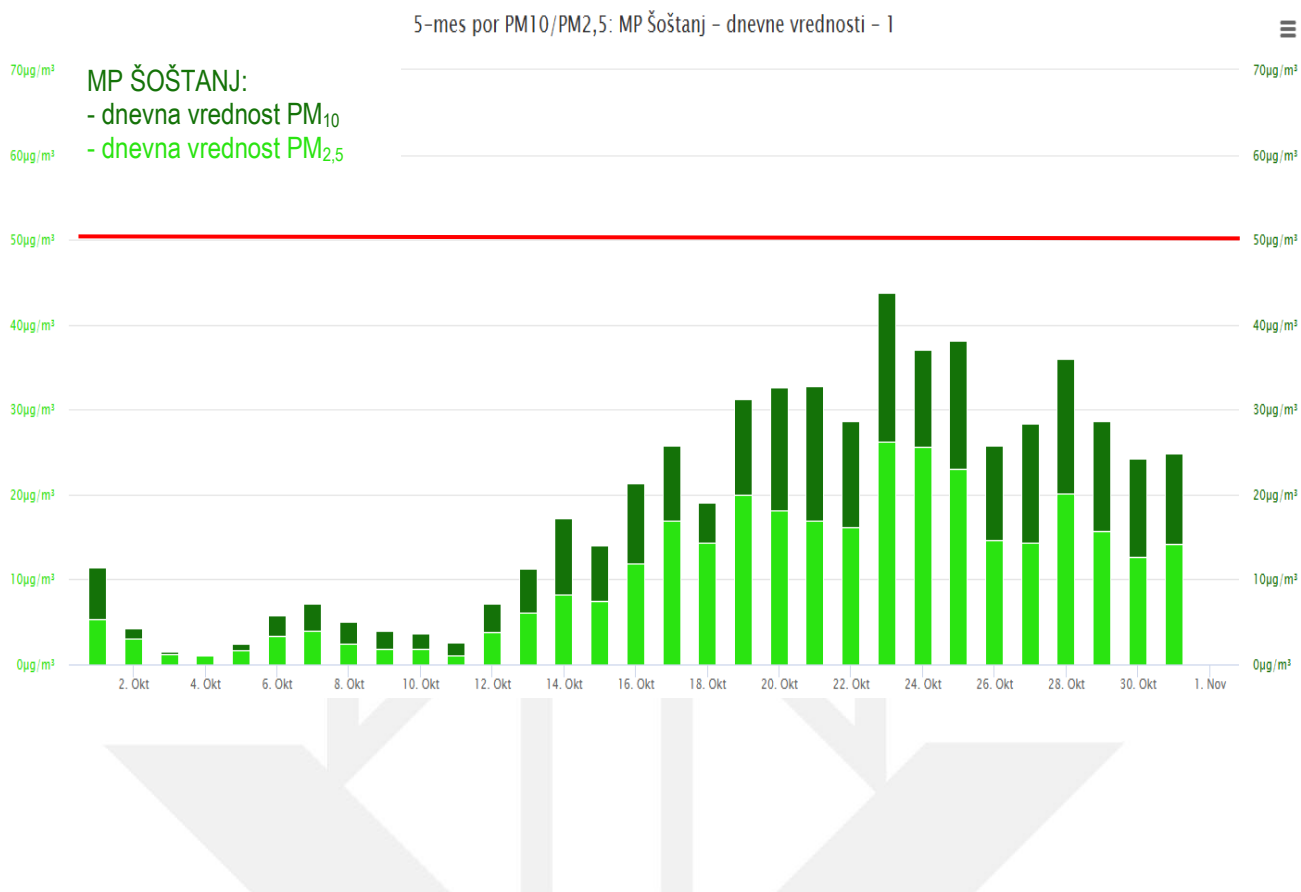
MP Zavodnje	<i>datum</i>	<i>vrednost (mikro-g/m³)</i>	MP Velenje	<i>datum</i>	<i>vrednost (mikro-g/m³)</i>	MP mobilna - Šoštanj	<i>datum</i>	<i>vrednost (mikro-g/m³)</i>
	/			/			/	

PRESEGANJE CILJNE VREDNOSTI V LETU 2024 DO KONCA OKTOBRA (število dni)					
MP Zavodnje	22 + 0	MP Velenje	3 + 0	MP mob. - Šoštanj	5 + 0

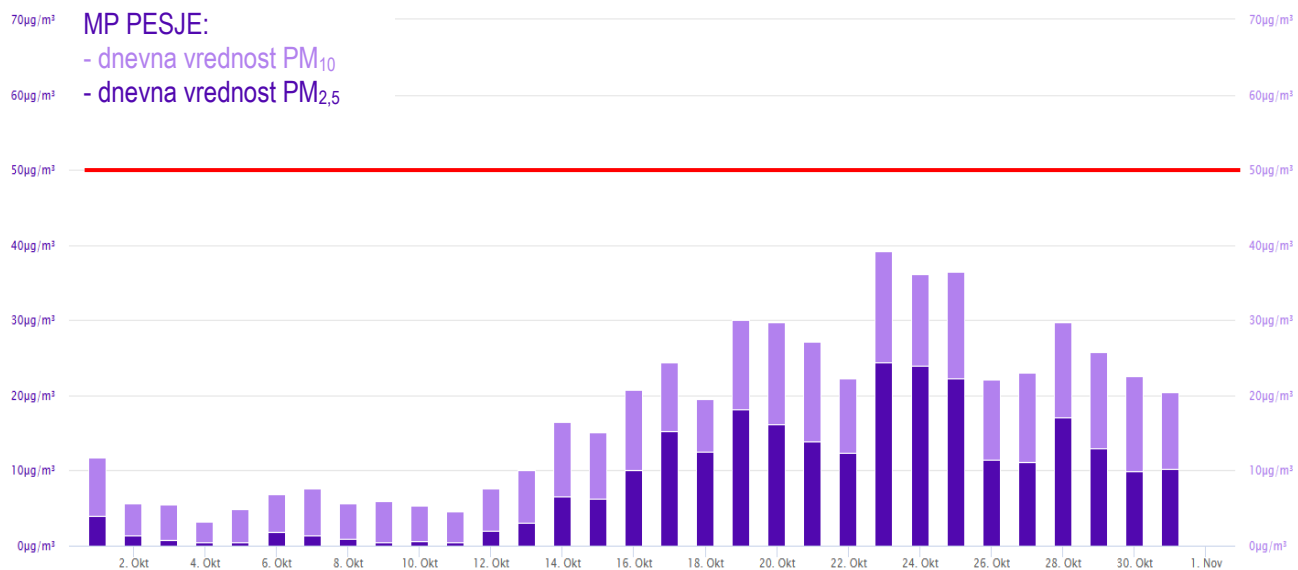
5. Koncentracije delcev PM_{10} in $PM_{2,5}$ od 1. 10. do 31. 10. 2024

DNEVNE VREDNOSTI

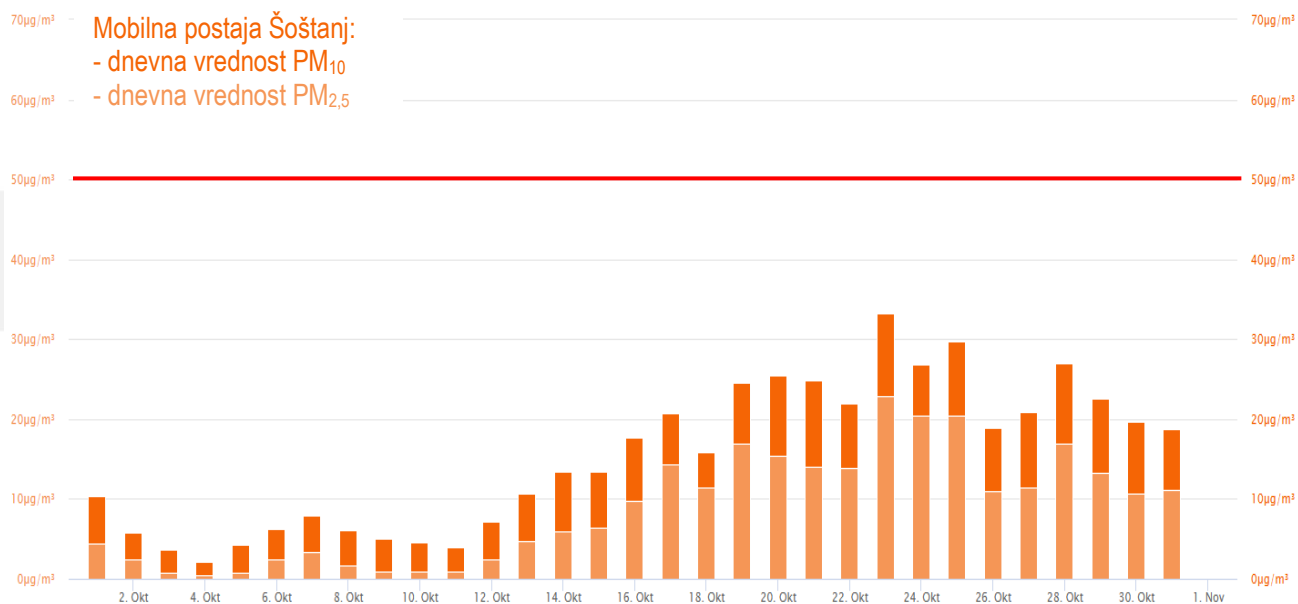

5-mes por PM10/PM2,5: MP Pesje – dnevne vrednosti – 1

5-mes por PM10/PM2,5: mobilna Šoštanj – dnevne vrednosti – 1

PRESEGANJA MEJNE VREDNOSTI za PM₁₀ v OKTOBRU

(»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS št. 9/2011)

**DNEVNA MEJNA VREDNOST 50 mikro-g PM₁₀/m³ zraka
na merilnih mestih ni bila presežena.**

merilno mesto	datum preseganja	dnevna koncentracija v mikro-g/m ³	merilno mesto	datum preseganja	dnevna koncentracija v mikro-g/m ³
MP Šoštanj	/		MP Škale	/	
MP Pesje	/		MOBILNA Šoštanj	/	

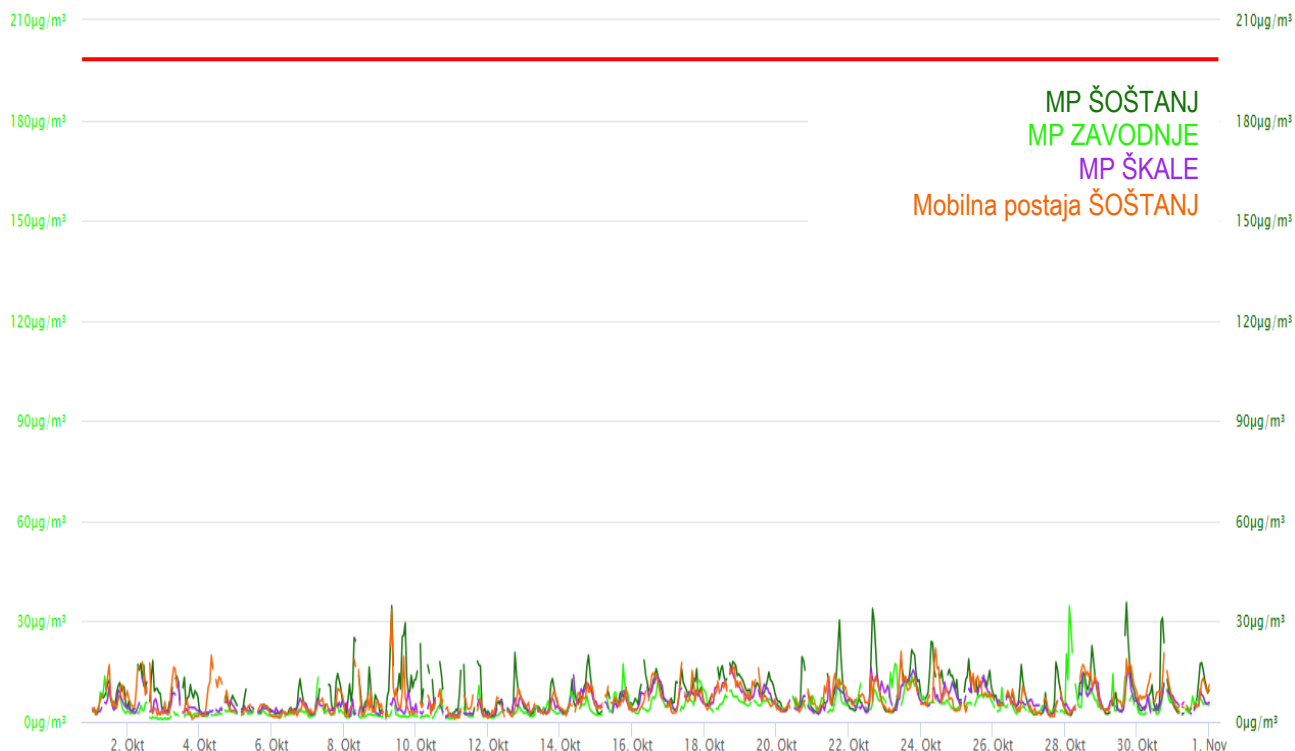
PRESEŽENO V LETU 2024 DO KONCA OKTOBRA (število dni)			
MP Šoštanj	2 + 0	MP Škale	3 + 0
MP Pesje	4 + 0	MOBILNA Šoštanj	1 + 0

Dnevna mejna vrednost 50 mikro-g PM₁₀/m³ ne sme biti presežena več kot 35-krat v koledarskem letu.

6. Koncentracija DUŠIKOVEGA DIOKSIDA (NO_2) od 1. 10. do 31. 10. 2024

GRAFIČNI PRIKAZ POVPREČNIH URNIH VREDNOSTI

6-mes por NO_2 : Šoštanj - Zavodnje - Škale - mobilna Šoštanj - urne vrednosti - 1

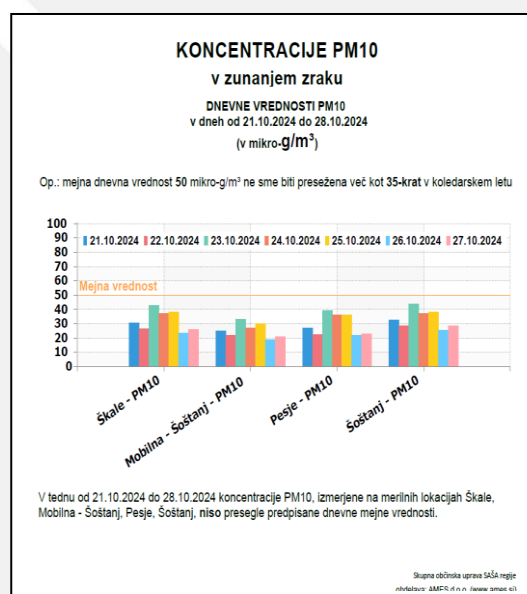
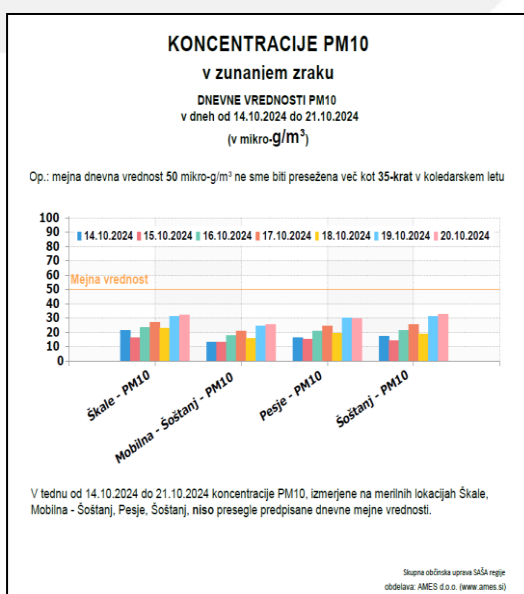
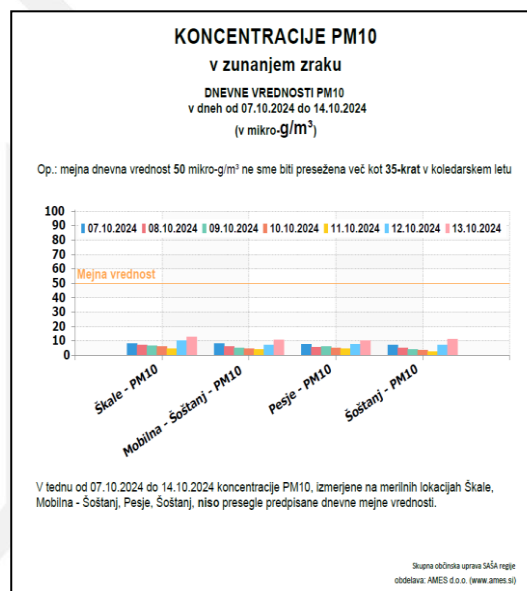
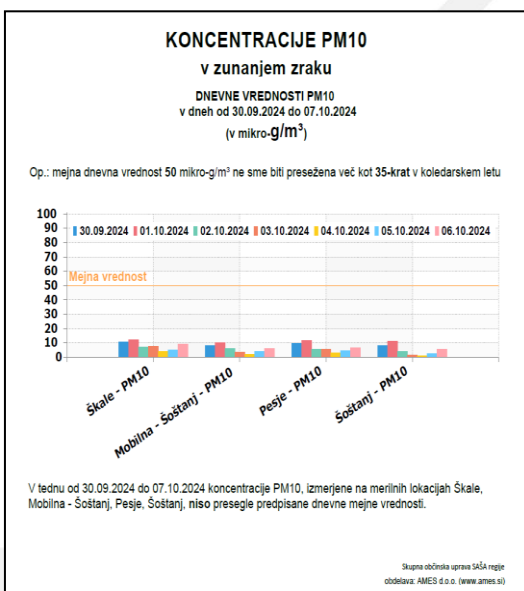
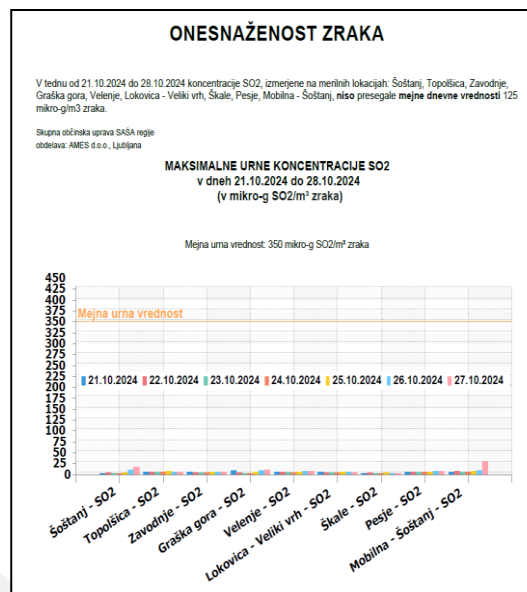
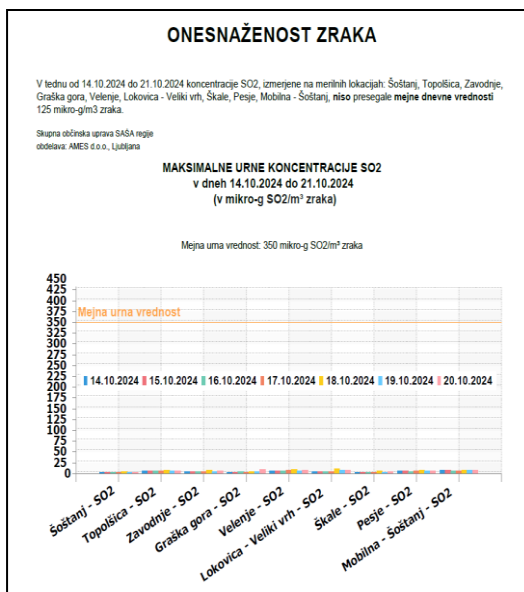
Mejna urna koncentracija 200 mikro-g NO_2/m^3
ne sme biti presežena več kot 18-krat v koledarskem letu.

PRESEGANJA predpisanih vrednosti za NO_2 v OKTOBRU

(»Uredba o kakovosti zunanjega zraka«, UL RS št. 9/2011)

URNA MEJNA VREDNOST 200 mikro-g NO_2/m^3 zraka
na merilnih mestih **ni bila presežena.**

ALARMNA VREDNOST 400 mikro-g NO_2/m^3 zraka v treh urah zaporedoma
na merilnih mestih **ni bila presežena.**

8. SPREMLJAJOČE AKTIVNOSTI

- Z vzdrževalcem programa AMES d.o.o. sprotno spremljamo delovanje sistema ter preverjamo in odpravljamo pomanjkljivosti. **Seznam aktivnosti** je naveden v »Strnjenem poročilu o delovanju in aktivnostih za zagotavljanje kvalitete delovanja EIS na Skupni občinski upravi SAŠA regije v oktobru 2024«.
- Redna **mesečna analiza** rezultatov delovanja imisijskih in emisijskih postaj ekološkega informacijskega sistema za mesec *oktober* je bila *13. novembra* izvedena v Termoelektrarni Šoštanj.

Na analizi sodelujoči predstavniki: Elektroinštituta »Milan Vidmar« Ljubljana, Termoelektrarne Šoštanj, ARTES-a Velenje, SOU SAŠA regije.

- V prilogi poročila je izrezek s **spletne strani Agencije RS za okolje** s podatki o povprečnih dnevni vrednostih delcev PM₁₀ **za mesec september** na merilnih mestih v Sloveniji, od katerih je eno tudi v Velenju (podatki za *oktober* bodo priloženi poročilu za *november*).

9. DOSPELOST PODATKOV

Informativni pregled dospelosti pravih podatkov Ekološkega informacijskega sistema na SOU SAŠA regije v Velenju v **OKTOBRU 2024**:

(op.: kalibracije niso upoštevane kot pravih podatek):

merilna postaja	% prenosa SO ₂ v EIS MIRVO	% prenosa O ₃ v EIS MIRVO	% prenosa NO ₂ v EIS MIRVO	% prenosa PM ₁₀ v EIS MIRVO
MP Šoštanj	93		93	100
MP Topolšica	94			
MP Zavodnje	94	94	93	
MP Graška gora	94			
MP Velenje	94	93		
MP Lokovica-Veliki vrh	94			
MP Škale	94		94	100
MP Pesje	93			100
MP mobilna-Šoštanj	94	94	94	100

Priloga:

[Preseganje delcev PM10 v letu 2024 \(gov.si\)](#)

izretek s spletne strani ARSO; (označevanje dodano); četrtek, 7. november 2024

POVPREČNE DNEVNE RAVNI DELCEV PM₁₀ V SEPTEMBRU 2024

Datum objave: 25.10.2024

Ravni so podane v µg/m³.

Dan/ merilno mesto	CE bol	CE Lj.	ČR	HR	IB Greg.	Iskrba	KP	KR	LJ Bež.	LJ Cel.	LJ Vič	MB Tit.	MB Vrb.	MS Cank.	MS Rak.	NG Grčna	NG Vojk.	NM	Ptuj	TR	VE	ZG	Žerjav
1.09.2024	26	25	9	25	22	25	27	21	28	27	31	29	24	25	25	20	26	22	27	27	22	21	22
2.09.2024	29	27	9	29	24	23	26	20	28	26	35	30	26	27	21	24	25	33	20	27	23	23	26
3.09.2024	31	27	9	26	20	21	26	19	26	25	32	32	28	29	32	18	20	25	33	20	27	24	28
4.09.2024	32	31	10	27	20	27	22	21	28	25	30	33	29	34	35	20	22	23	35	20	29	26	31
5.09.2024	32	30	9	27	20	21	16	23	26	22	28	36	31	33	31	16	22	23	39	22	31	24	-
6.09.2024	10	8	5	9	9	8	8	10	12	9	11	21	17	22	22	10	14	7	21			11	20
7.09.2024	12	9	6	-	10	10	8	10	13	10	10	13	9	11	10	10	14	9	10	9	8	13	18
8.09.2024	21	19	6	-	13	20	4	12	17	16	16	23	20	21	22	11	15	12	23	13	17	16	18
9.09.2024	8	4	6	-	9	8	8	6	9	7	8	11	8	11	11	7	7	5	12	5	6	8	10
10.09.2024	8	8	-	-	8	5	6	8	10	9	9	10	7	7	6	7	9	6	8	6	6	10	14
11.09.2024	11	9	-	-	10	8	7	10	12	12	13	15	8	11	10	9	13	-	9	-	9	9	14
12.09.2024	5	5	10	-	5	4	6	3	4	4	4	7	4	7	6	-	5	5	5	4	3	5	8
13.09.2024	2	2	7	-	3	1	4	-	4	4	3	4	3	4	4	4	5	3	3	2	2	3	5
14.09.2024	1	2	9	-	5	2	4	1	5	5	4	3	1	4	4	5	9	3	3	3	2	4	6
15.09.2024	1	2	5	-	6	4	5	2	3	2	2	3	2	4	3	5	8	2	2	3	1	5	7
16.09.2024	3	3	8	-	5	3	4	3	6	5	6	7	3	5	4	6	10	7	3	5			7
17.09.2024	9	7	7	-	3	3	3	21	8	6	7	12	-	9	-	4	6	6	12	5	5	9	10
18.09.2024	25	22	14	-	13	11	13	17	19	22	19	30	26	29	28	15	16	14	31		24	21	-
19.09.2024	29	24	22	-	24	20	26	21	23	27	27	26	22	23	21	23	26	19	25	20	20	23	-
20.09.2024	28	23	17	-	17	17	18	20	22	23	22	27	22	24	21	20	23	19	22	21	18	23	33
21.09.2024	21	18	21	-	18	16	13	17	21	22	20	24	21	23	21	19	21	21	22	15	18	20	23
22.09.2024	24	20	22	-	16	18	25	20	25	25	21	26	23	24	25	20	24	23	21	19	21	20	25
23.09.2024	27	20	19	-	14	12	24	21	23	23	22	26	18	22	21	18	23	16	21	15	19	20	27
24.09.2024	15	13	13	-	8	9	8	9	11	9	10	17	13	11	13	8	10	11	11	8	9	12	15
25.09.2024	12	10	12	-	13	9	12	12	12	11	13	15	10	15	10	12	17	13	10		8	10	22
26.09.2024	12	12	16	-	15	12	15	13	12	12	13	13	11	13	13	16	21	12	13	12	9	12	14
27.09.2024	11	9	17	-	17	15	18	13	16	15	15	7	5	11	8	18	21	14	9	13	7	14	12
28.09.2024	7	7	7	-	9	6	10	8	10	7	11	5	7	7	5	10	13	6	6	5	6	6	11
29.09.2024	7	6	8	-	4	5	3	5	7	8	8	7	7	6	6	5	8	6	6	5	5	6	9
30.09.2024	15	13	12	-	11	6	6	10	15	16	12	16	12	14	13	9	12	10	11	13	9	10	17

CE bol. - Celje bolnica, CE Lj. - Celje Ljubljanska, ČR - Črnomelj, HR - Hrastnik, IB Greg. - Ilirska Bistrica Gregorčičeva, IB Rečica - Ilirska Bistrica Rečica, KP - Koper, KR - Kranj, LJ Bež. - Ljubljana Bežigrad, LJ Cel. - Ljubljana Celovška, LJ Vič - Ljubljana Vič, MB Tit. - Manjor Titova, MB Vrb. - Manjor Vrbanski, MS Cank. - Murska Sobota Cankarjeva, MS Rak. - Murska Sobota Rakičan, NG Grčna - Nova Gorica Grčna, NG Vojk. - Nova Gorica Vojkova, NM - Novo mesto, TR - Trbovlje, VE - Velenje, ZG - Zagorje.

PM₁₀ – delci z aerodinamskim premerom pod 10 µm

Meritve je opravil kemijski analitski laboratorij ARSO

PODATKI NISO DOKONČNO POTRJENI!

Število preseganj dnevne mejne vrednosti PM₁₀ v letu 2024

merilno mesto	jan	feb	mar	apr	maj	jun	avg	sep	okt	nov	dec	skupno
CE bolnica	8	5	2	1	0	1	0	0	0			17
CE Ljubljanska	7	3	2	1	0	1	0	0	0			14
Črnomelj	8*	4	1	1	0	0	0	0	0			14*
Hrastnik	0	0	2	1	0	1	0	0	0			4
IB Gregorčičeva	1	4	2	1	1	2	0	0	0			11
Iskrba	0	0	1	1	0	2	0	0	0			4
Koper	1	6	2	1	0	1	0	0	0			11
Kranj	5	1	2	1	0	2	0	0	0			11
LJ Bežigrad	8	4	2	1	0	2	0	0	0			17
LJ Celovška	9	6	2	1	0	2	0	0	0			20
LJ Vič	10	5	2	1	0	2	0	0	0			20
MB Titova	4	2	2	1	0	1	0	0	0			10
MB Vrbanski	0	0	2	1	0	1	0	0	0			4
MS Cankarjeva	14	5	2	1	0	1	0	0	0			23
MS Rakičan	6	2	2	1	0	1	0	0	0			12
NG Grčna	1	5	1	0	0	1	0	0	0			8
NG Vojkova	2	6	1	0	1	1	0	0	0			11
Novo mesto	0	1	1	1	0	2	0	0	0			5
Ptuj	8	3	3	1	0	1	0	0	0			16
Trbovlje	2	1	2	1	0	1	0	0	0			7
Velenje	0	0	2	1	0	1	0	0	0			4
Zagorje	2	3	2	1	0	1	0	0	0			9
Žerjav	0	0	2	1	0	3	0	0	0			6

CE - Celje, IB - Ilirska Bistrica, LJ - Ljubljana, MB - Maribor, MS - Murska Sobota, NG - Nova Gorica

* Premalo veljavnih meritev, informativni podatek

24-urna mejna vrednost PM₁₀ za varovanje ljudi 50 µg/m³ je lahko presežena največ 35 krat v koledarskem letu. Število preseganj je veljavno, če je v letu vsaj 90% veljavnih meritev.